

A feladatokat írta:

Birikiné Nyéki Andrea, Tarnaörs
Kozma Attila, Eger
Leskuné Bikki Dóra, Debrecen

Csapat tagjai:

.....

Iskola:

.....

Beküldési határidő: 2023. január 27.

Lektorálta:

Kovács Lászlóné, Szolnok

Curie Természetismereti Emlékverseny
3-4. évfolyam III. forduló
2022/2023.

Feladat	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	Összesen	%	Javította
Elérhető	10	6	17	7	4	5	16	65 pont		
Elért										

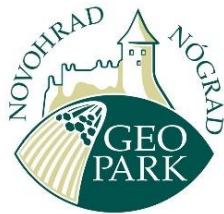
1. feladat — Két nemzeti park képekben

10 pont

A képek alapján dönts el, melyik nemzeti parkhoz köthető. A képek betűjelét írd a megfelelő nemzeti park mellé! Van olyan kép is, amelyik mindkettőre illik.

A.

B.

C.

D.

E.

F.

G.

H.

I.

J.

Hortobágyi Nemzeti Park: .....

Bükki Nemzeti Park: .....

Mindkettő: .....

2. feladat

6 pont

Nevezd meg a Bükki és a Hortobágyi Nemzeti Park tájvédelmi körzeteit a leírt jellemzők alapján!

A Tájvédelmi Körzet létrejöttének alapját a terület értékes madárvilágának megőrzésére alapított Pélyi Madárrezervátum adta még a múlt század hetvenes éveinek közepén.

.....

A hegység forrásokban, patakokban gazdag, mintegy 360 forrását ismerjük. Nyugati és keleti határának tekinthető két folyó, a Zagyva és a Tarna számos vízfolyás vizét szállítja a Tiszába.

.....

“A magyar Alföld ősi tájképét, a lápokkal tarkított erdős pusztát idézi elénk a Nyírség. A százados, terebélyes tölgyesek helyét mindinkább akácok foglalják el, a buckákon a pusztai virágok sokaságát ekeföldek váltják fel, az egykori lápok, rétek helyén gabona hullámszik. Mégis, a Nyírség őrzi hírmondóit a történelem előtti idők tájképének, a buckaközi mocsarak, fűz- és nyírlápok, ligetes erdők mélye a legtöbbit őrzött meg Alföldünk múltjából, állatot, növényt egyaránt.” - írja neves botanikusunk, Soó Rezső a 30-as évek derekán.

.....

A hazánkban egyedülálló, homokkőhöz kapcsolódó felszínformák a tájvédelmi körzet fontos élettelen értékei közé tartoznak. Egyik szép példája Istenmezején található. Az 500 m hosszú, 20–40 m magas homokkő vonulat domború felszínéről szabályos ”sorokban” kiemelkedő konkréciók a helyi lakosságot letarolt szőlősorokra emlékeztették: innen ered a „Noé szőlője” elnevezés és a hozzá kapcsolódó legenda.

.....

A hegységben nincsenek igazán kiterjedt tetőszintek, ezeket a vízfolyások, a sűrű völgyhálózat szélesebb-keskenyebb hátakra tagolta fel. Mindezek eredményeként valódi hegyvidéken érzi magát az, aki a Kalica-tetőre felkapaszkodik: hazánk egyik legvadregényesebb szurdoka, a több mint 600 m hosszú és 200 m mély Upponyi-szoros látványa lenyűgözi a szemlélőt. A különálló

Damasa-szakadék már kissé alacsonyabb részen, a Csom-patak völgyének felső végében terül el.

.....

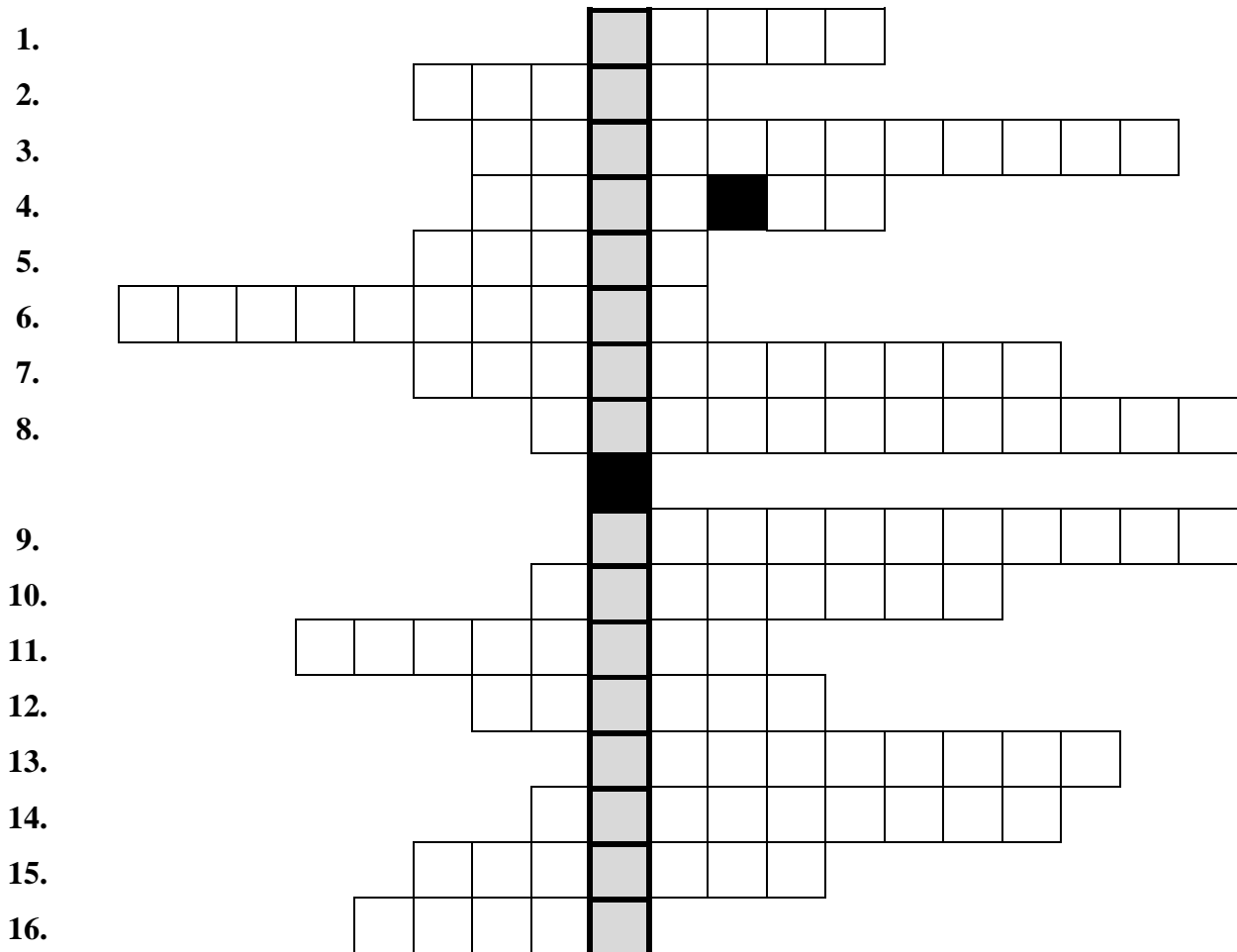
A tájvédelmi körzet a Felső-Tisza-vidék a Tisza és a Bodrog összefolyása felett található és az ősi Alföld egyetlen fennmaradt darabját őrzi. Itt található a tarpai Nagy-hegy, amely egy romvulkán, és a belső-kárpáti vulkáni övezet részének tekinthető. A tájvédelmi körzet mély, szinte állandóan vizes területein európai jelentőségű égeres láperdők is váltják egymást. A legszebb láperdő a Bockereki-erdőben lévő Gönte nevű fás terület, amelyhez hasonló csak Észak-Európa nagy síkságain látható.

.....

3. feladat — Keresztrejtvény

17 pont

Fejtsd meg a keresztrejtvényt! Ha a jó tanácsokat megfogadod, te is hozzájárulsz az ökológia lábnyomod csökkentéséhez, és egészségesebbé teszed a Földet.

1. Válaszd a .....termékeket!
2. Ültess .....!
3. A megvásárolt termékek hazaszállításához használj.....!
4. A megtermelt gyümölcsöt .....!

5. A helyi piacon vásárolj .....gyümölcsöt vagy zöldséget!
6. Keresd a .....mentes termékeket!
7. Gyűjtsd a hulladékot .....!
8. Ha teheted , ...készült füzetekbe írd!
9. A kerti hulladékot .....!
10. Vásárolj .....nélkül!
11. Járj .....piacra!
12. Ahová lehet, menj.....!
13. Igyál .....!
14. Locsolj .....!
15. Segítsd a .....rovarokat!
16. Főzésnél használj .....!

Megfejtés: .....

4. feladat — Környezetbarát iskolatáska

7 pont

A táskád is lehet környezetbarát. Egy igazi környezetvédő megválogatja az iskolaszereit is. Kerüli az olcsó műanyag dolgokat, vagy az éppen aktuális divatos termékeket. Ezek helyett inkább kevés hulladékot termelő, tartós, természetes anyagból készült termékeket tesz a táskájába. A táblázatba írd be, te milyen környezetbarát dolgokkal helyettesítenéd a felsorolt iskolaszereket!

megnevezés	helyette inkább
műanyag vonalzó	
alkoholos filc	
műanyag faragó	
műanyag körző	
műanyag irattartó	
színes fedelű füzet	
elemes számológép	

Irodalom:

Kalás György-Nagy Ildikó: *Az újra gondolt papír, Hulladék Munkaszövetség*

<https://www.nkp.hu>

<https://tudasbazis.sulinet.hu/>

https://humusz.hu/sites/default/files/Dokumentumok/ujrahasznositas/ujragondolt_vegleges.pdf

Wikipédia, nemzeti parkok honlapja,

<https://www.youtube.com/watch?v=Xq1Yjw3M0zI>

<https://www.kamaszpanasz.hu/hirek/zoldovezet/5931/okologiai-labnyom>

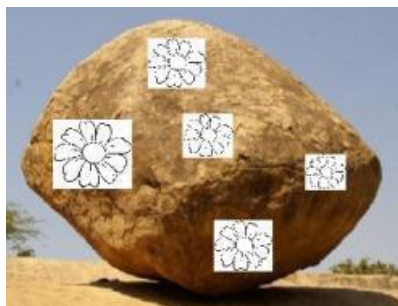
<https://peterszebenyi.com/okologiai-labnyom-fogalma/>

<https://hugas.met.com/hu/fyoutube/zold-vilag/okologiai-labnyom-csokkentese/1154>

Bükk Nemzeti Park

5. feladat — KÉPREJTVÉNY

4 pont

-Z

Megfejtés: .....

Megfejtés: .....

- G

Megfejtés: .....

U=Ó

Megfejtés: .....

6. feladat — REJTVÉNY

5 pont

Mely emlősök neveit rejtik az összekeveredett betűk?

- menhirel .....
- ormányrögnél .....
- zúhi .....
- égerröpte .....

Melyik nem él a Borsodi Mezőség TK területén? .....

Hortobágyi Nemzeti Park

7. feladat

16 pont

A Hortobágyi Nemzeti Parkban élő ilyen-olyan állatok. Karikázd be az igaz állítás betűjelét.

1. Beleakad-e a denevér az ember hajába?

D, Igen, általában sötétben.

L, Nem, kitűnően tájékozódnak.

2. Miért nem tollas a keselyű feje?

A, A dögevéshez való alkalmazkodás jele.

Z, Ne zavarja a látását.

3. Hogyan halászik a jégmadár?

N, Ha kedvére való halat lát, fejest ugrik a vízbe utána.

O, A vízben úszva figyel a halat, mikor meglátja, gyors mozdulattal, a csőrével, fejbe veri azt.

4. Melyik állítás igaz?

I, A csuszkák fentről lefelé haladva vizsgálják a fa kérgét, a fakusok pedig lentől felfelé.

C, A fakusok fentről lefelé haladva vizsgálják a fa kérgét, a csuszkák pedig lentől felfelé.

5. Miért nem szabad tavasszal a cinegék etetését folytatni.

H, Ne maradjanak a házak közelébe.

U, Mert elkényelmesednek az „öreges” és fiókáikat is magokkal etetik, pedig nekik fehérje dús rovarlárvákra van szükségük.

6. Melyik állítás igaz az ebihalra?

S, A békapetékből kikelő ebihal apró méretű, hosszú farkkal rendelkező, kopoltyúval lélegző kételtű, mely átalakuláson megy keresztül.

Z, A halikrákat, melyek hosszú füzérekben állnak, ebihalnak nevezzük.

7. Miért készít galacsint a galacsinhajtó?

P, Összegyűjti a táplálékát, azt galacsinná formálja, és télen ebből táplálkozik.

M, Különböző trágyákból golyó formájú galacsinokat készít, ezekbe a nőstény 1-1 petét helyez. A kifejlődő lárvák ebből táplálkoznak.

8. Miért kártevő a cserebogár és annak imágója, a pajor is?

A, Mert elpusztítják más, hasznos bogarak petéit.

I, Tömegesen rágják a fák lombját és a növények gyökereit is.

9. Sző-e hálót a szongáriai cselőpók?

E, Igen.

N, Nem.

10. Meddig tart a „Tiszavirág élet”?

V, 1 napig, míg a kifejlett rovarok párosodnak, a nőstények lerakják a petéiket, és a petékből kikelnek a lárvák.

O, 1 napig, míg a kifejlett rovarok párosodnak és a nőstények lerakják a petéiket.

11. Miért bújnak elő a giliszták esős időben?

F, Mert bőrüknek szüksége van a csapadékra.

R, Mert a vizes talajban nem tud lélegezni.

A helyes megfejtések betűjelét ha összeolvasod, egy faj latin nevét kapod.

.....

Hogy hívják magyarul? .....

Költ-e hazánkban? .....

Védett faj-e? .....

Fákra vagy a földre építi fészkrét? .....

Forrás:

<https://www.hnp.hu/hu/szervezeti-egység/termeszetvedelem/oldal/a-hortobagy-termeszeti-es-kulturalis-ertekei>

<https://www.hnp.hu/hu/szervezeti-egység/turizmus/vadaspark/oldal/lakoink>